

PREVENCIA KRIMINALITY NA MIESTNEJ ÚROVNI

Libor Gašpierik¹

SUMMARY:

Článok rieši súčasný stav a perspektívu prevencie kriminality na miestnej úrovni v podmienkach Slovenskej republiky. Predkladá návrhy na riešenia orgánmi štátnej správy a samosprávnymi orgánmi na miestnej úrovni. Osobitne sa venuje tvorbe preventívnych aktivít a ich zakomponovaniu do interných právnych noriem.

The article refers to the current situation and perspectives of criminality prevention on municipality level in the conditions of Slovak republic. It suggests solutions to local public authorities and municipal bodies in order to act by most suitable means. Seldom it devotes to creation of preventive activities and their incorporation within internal guidelines and regulations.

ÚVOD

SR prijala Zákon o prevencii kriminality a inej protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý má účinnosť od 31. 12. 2008. Zákon ustanovuje organizáciu a pôsobnosť orgánov verejnej moci v oblasti prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti a upravuje poskytovanie dotácií zo štátneho rozpočtu na financovanie projektov v uvedenej oblasti. Vzhľadom na to je SR v porovnaní s uvedenými krajinami jedinečná.

V západoeurópskych krajinách je presun prevencie kriminality na miestnu úroveň všeobecným zámerom. V mnohých európskych štátoch sa zriaďujú koordinačné orgány prevencie kriminality na regionálnej i miestnej. Zástupcov tu okrem samosprávnych orgánov predstavujú najmä štátna správa, polícia, poisťovne, podnikateľské subjekty, občianske združenia a pod. Zo strany štátu je dôležitá i finančná podpora.

Avšak efektívny trend presunu prevencie kriminality na miestnu úroveň prechádza už i na krajiny strednej a východnej Európy. Čoraz viac ho preferuje Maďarská republika, Poľská republika či Česká republika.

SR nie je však ešte v oblasti preventívnych programov na takej úrovni ako západoeurópske krajiny či Česká republika. Preventívne aktivity sa síce rozvíjajú už od začiatku 90.

rokov, no stále nie je v tejto oblasti dostatok kvalifikovaných odborníkov, ktorí by ovládali teóriu, metodiku a metodológiu prevencie kriminality a mali skúsenosť s jej praxou. [10]

SÚČASNÝ STAV PREVENIE KRIMINALITY NA MIESTNEJ ÚROVNI

Výskum súčasného stavu kriminality a jej prevencie na miestnej úrovni bol vykonaný prostredníctvom vypracovania projektov prevencie kriminality na Katedre bezpečnostného manažmentu vo vybraných mestách a obciach. Okrem toho boli čerpané podklady z vypracovaných bakalárskych prác a diplomových prác. Niektoré z týchto prác boli vysoko ocenené aj orgánmi zaoberajúcimi sa miestnou verejnou správou. Napríklad diplomová práca Preventívny projekt mesta Prievdza spracovaná Bc. Michaelou Špánkovou získala cenu v oblasti rozvoja regiónov s dopadom na zamestnanosť v súťaži o Cenu Dexia banky 2010 za najlepšiu diplomovú prácu pre podporu rozvoja regiónov, miest a obcí na Slovensku.

Výskum vykonávania preventívnych aktivít sa uskutočnil v 6 krajských mestách, celkom v 19 mestách a 43 obciach. Najčastejšie bol výskum vykonaný v Žilinskom kraji.

Objektom prevencie boli väčšinou potenciálne obete, potom potenciálni páchatelia a v poslednom rade kriminogénne situácie.

¹ Libor Gašpierik, doc. Ing., CSc., Katedra bezpečnostného manažmentu, Fakulta špeciálneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline, Ul. 1.mája 32, 010 26 Žilina, e-mail: Libor.Gaspierik@fsi.uniza.sk .

Rozlíšenie zamerania objektu prevencie na potenciálne obeť a potenciálnych páchatelov bolo veľmi zložitú, preto je uvedený jeden údaj pre obidva druhy objektov a bolo to celkom 65 objektov. Z týchto objektov preventívnych aktivít bolo zameranie na maloletých 28 krát, mladistvých 16 krát, ženy 4 krát, mužov 3 krát a dôchodcov 10 krát. Čo sa týka zameranie kriminogénnych situácií jasne boli vytypované tieto: krádež v obytných domoch, jazda motorovými vozidlami, vyhľadávanie práce v zahraničí a šikany na základných školách.

Výskum jednotlivých preventívnych aktivít bol zameraný na jednotlivé druhy kriminality. Najčastejšie boli preventívne aktivity zamerané na drogovú kriminalitu, celkom 20 krát, majetkovú kriminalitu 29 krát, násilnú kriminalitu 12 krát, mravnostnú kriminalitu 7 krát a ekonomickú kriminalitu 3 krát.

Okrem získavania informácií o kriminalite a preventívnych aktivitách od kompetentných orgánov bol vykonávaný sociologický prieskum. Výber respondentov bol náhodný z obyvateľov miest a obcí.

Vybrané závery z vykonaného výskumu boli nasledovné:

- Nespokojnosť s úrovňou kriminality sa pohybovala okolo 35 %.
- Obyvatelia, ktorí sa stali obeťou alebo poškodeným v priemere okolo 58 % ne-nahlásili podozrenie zo spáchania trestného činu. Dôvodom bola väčšinou nedôvera v orgány činné v trestnom konaní, nedôvera v činnosti súdov, strach o svoje zdravie, svoj život a majetok a tiež blízkych osôb a napokon nedostatok času.
- Obce buď nemajú vypracovaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, alebo v tomto pláne neriešia kriminalitu alebo iné sociálne deviantné správanie sa v obci, čo bolo častejšie.
- Preventívne aktivity sa v posledných rokoch zlepšili. Na nižšej úrovni je ich realizácia a hlavne vyhodnotenie účinnosti.
- Nedostatočne sú preventívne aktivity zamerané na kriminogénne činitele a potencionálnych páchatelov, mužov v strednom veku.
- Subjektmi prevencie sú predovšetkým Policajný zbor a Mestská polícia. Nedostatočne sú zapájané najmä obecné zastupiteľstva, takmer vôbec súkromný sektor a občania formou občianskych združení, alebo v iných cieľených aktivitách. Takmer

absentuje účasť rodičov na preventívnych aktivitách.

- Jednotlivé ukazovatele štatistík páchania delikvencie maloletými a trestnej činnosti mladistvými páchatelmi sú neuspokojivé a vedú k zamysleniu sa nad tým, kam obec smeruje pri výchove mladej generácie, ktorá je tvorivým potenciálom ďalšieho vývoja spoločnosti. Majú značný podiel na majetkovej kriminalite a najmä krádeží, na násilnej kriminalite a drogovej kriminalite. Napríklad okolo 62 % mladistvých uviedlo, že prišlo do styku s drogou, z toho asi 14 % ako pozorovateľ. Až 77 % uviedlo, že sa pohybuje v prostredí súvisiacom s drogami. Veková hranica sa pohybuje okolo 14,9 roka. Až 40 % mládeže drogu akceptuje v určitej presne nedefinovanej forme. Čo je pozitívne až 70% respondentov má negatívny vzťah k drogám.
- Vysoký stupeň anonymity v mestách, subkultúry niektorých etník s vlastnými vzorcami správania determinujú vyššiu úroveň kriminality.
- Nepriaznivé funkčné charakteristiky obcí a najmä miest vedú k nárastu kriminality a inej protispoločenskej činnosti.
- Medzi jednotlivými obcami je značná disproporcia v kvantitatívnych i kvalitatívnych ukazovateľoch kriminality.
- Vyšší podiel na kriminalite majú mestá ako obce, javí sa priama závislosť medzi veľkosťou obce a úrovňou kriminality.
- Výskyt kriminality sa znižuje v bezpečnostnom prostredí, kde sú funkčné kamerové systémy.
- Prítomnosť príslušníkov Policajného zboru, alebo mestskej polície v obciach a mestách má pozitívny vplyv na bezpečnosť a pocity bezpečnosti občanov.
- Občania poukazujú a veľmi časté zameranie mestskej polície a príslušníkov dopravnej polície Policajného zboru na presadzovanie represie na úkor prevencie a najmä vyberaním finančných pokút.
- Rozloženie kriminality nie je rovnomerné. Niektoré druhy kriminality sú typické pre mestá ako je napr. vládanie do bytov, krádeže aut, alebo vecí z aut.
- Krádeže vecí sú najčastejšie v situáciách, kedy vlastníci vecí ich nezabezpečili, nestaral sa o ne a vytvoril tak príležitosť pre krádež (nepoužitie klasických a technických prostriedkov ochrany a podcenenie viktimity).
- V podmienkach obcí a miest absentuje, alebo je podceňovaná neformálna kontrola zo strany občanov.

- Vážnym kriminogénnym činiteľom v obciach sa stávajú nezamestnaní občania so slabších sociálnych skupín, so základným vzdelaním alebo stredoškolským vzdelaním bez maturity s náchylnosťou na alkohol /často konzumovaný v blízkosti potravín, alebo nealkoholické drogy/.
- V obciach takmer úplne absentujú analytické materiály a štatistické údaje o kriminalite a priestupkoch, čo by malo tvoriť základ na rozhodovanie preventívnych aktivít.

NÁVRH RIEŠENIA PREVENIE KRIMINALITY NA MIESTNEJ ÚROVNI

Na základe získaných výsledkov výskumu sa odporúča:

- Kompetentnými orgánmi miest a obcí iniciatívne prijímať opatrenia na zlepšenie stavu obyvateľstva v sociálnej a ekonomickej oblasti a znížiť mieru nezamestnanosti.
- V rámci SR vytvoriť systém evidovania kriminality a inej protispoločenskej činnosti na úrovni obce, čo využívať pre rozhodovanie na preventívne aktivity a iné spoločenské dianie (územné plány, obchodovanie a podobne).
- Prispievať k tvorbe pozitívneho hodnotového systému občanov od peňazí a moci ako prostriedku ku kvalitnejšiemu životu a etickým uznávaným hodnotám spoločnosti.
- Budovať vzdelanostný systém v krajoch a obciach v oblasti prevencie všeobecne a zvlášť k preventívnym aktivitám.
- Zapájať do preventívnych aktivít ďaleko širšiu škálu subjektov prevencie so zameraním na mestské a obecné zastupiteľstva, samotných občanov a súkromný sektor. Zvyšovať kvalitu tých subjektov, ktoré sa doteraz aktívne podieľajú na preventívnych aktivitách. Účinnnejšie v preventívnych aktivitách prepojiť štátnu správu, samosprávne orgány a súkromný sektor.
- Prostredníctvom kompetentných orgánov, dobrovoľných organizácií a združení, masovokomunikačných prostriedkov informovať verejnosť o skutočnom stave kriminality a preventívnych aktivitách na jej odstránenie, alebo jej elimináciu.
- Neustále venovať pozornosť mladej generácii. Preventívne aktivity nezameriavať len na prostredie škôl, ale najmä na plnohodnotné využívanie voľného času. Aktivity mládeže od počítačov, videí a televízorov presunúť na ihriská

a prírodné prostredie. V tejto oblasti prehľbovať spoluprácu školy a rodiny.

- V masovokomunikačných prostriedkoch predostierať najmä mládeži dostatok pozitívnych vzorov, uprednostňujúcich zdravý životný štýl bez násilia, drog a agresivity.
- Rodičov viesť k zmene ich postojov tak, aby sa viac zaujímali o svoje deti, vedeli, kde sa v danom okamihu sa nachádzajú, ako a s kým trávia svoj voľný čas, viac svojho času venovali rozhovorom so svojimi deťmi, aby deti pociťovali dôveru voči svojim rodičom a pod.
- Na základných a stredných školách v ďaleko širšej miere presadzovať výchovný cieľ vo vyučovacom procese.
- Vyššiu pozornosť viesť k priebežnému a konečného hodnoteniu účinnosti preventívnych aktivít.
- V Policajnom zbore pokračovať v nastúpenom trende od represie k prevencii. Pokračovať v osvedčených preventívnych programoch s väčším zameraním na kriminogénne činitele.
- Na školách vytvoriť funkčné miesta výchovných poradcov a koordinátorov prevencie kriminality.
- Podnecovať občanov k aktívnemu prístupu k vlastnej bezpečnosti a podporovať spoluzodpovednosť občanov za bezpečnostnú situáciu v mieste bydliska.
- Informáciami a argumentmi v médiách predchádzať možným kriminogénnym situáciám a meniť postoje občanov k vlastnej bezpečnosti a bezpečnosti v obci.
- Zvyšovať dôveru občanov v policajné zložky a ostatné subjekty prevencie kriminality.
- V obciach vypracovať alebo prehodnotiť vypracované Programy hospodárskeho a sociálneho rozvoja tak, aby tam boli zapracované problémy bezpečnosti a preventívne aktivity na predchádzanie kriminality a inej protispoločenskej činnosti.

Na základe týchto návrhov sa vypracoval komplexný študijný materiál na riešenie uvedeného problému. Problémy rieši ako v teoretickej tak i v praktickej rovine. Pre demonštráciu uvádzam návrh na zapracovanie problému bezpečnosti a prevencie kriminality na miestnej úrovni do platných právnych predpisov.

ÚLOHA A Miesto OREGÁNOV SAMOSPRÁVY

V zákone č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov je uvedené, že občan má právo požadovať súčinnosť pri ochrane svojej osoby a rodiny a svojho majetku nachádzajúceho sa v obci. Obec na úseku samosprávy zabezpečuje verejný poriadok v obci. Orgány obce môžu všeobecným záväzným nariadením ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste. Obec ďalej zabezpečuje ochranu kultúrnych pamiatok v rozsahu podľa osobitných predpisov.[10]

To sú ustanovenie, ktoré taxatívne vymenovávajú povinnosti, ktoré by mali samosprávne orgány vo vzťahu k bezpečnosti občanov a ochrany majetku plniť. Okrem toho v ustanovení tohto predpisu je zakotvená i preventívna funkcia obce a to, že obec utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport. Teda činnosti, ktoré napomáhajú zvyšovaniu bezpečnosti občanov a ich majetku v obci.

V zákone č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja v paragrafe č. 5 „Základné dokumenty regionálneho rozvoja“ je uvedené, že podpora regionálneho rozvoja sa vykonáva podľa programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Takýto rozvoj by mal mať nadväznosť na regionálny rozvoj vyššieho územného celku a ten zas na Národnú stratégiu regionálneho rozvoja SR. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument. Cieľom Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je zmapovanie sociálno - ekonomickej, bezpečnostnej a priestorovej štruktúry obce a na základe výsledkov týchto analýz vytvoriť strednodobý programový dokument na podporu regionálneho rozvoja na úrovni obce. Tento dokument je v konečnom dôsledku program cielených opatrení zameraných na stimuláciu ekonomického a sociálneho rozvoja obce. Zároveň by mal vytvárať podmienky na ochranu občanov a majetku obce a jej občanov.

Na vypracovaní tohto dokumentu participujú všetky zainteresované strany obce: miestna samospráva, miestni podnikatelia, organizácie tretieho sektora, obecná polícia, aktéri služieb a kultúrneho života. Cieľom je zaangažovať čím viac občanov do tvorby návrhov, vízií, do

rozhodovacieho procesu, a následne vytvoriť cestu k riešeniu problémov.

Cieľom Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je navrhnuť systematickú a funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pri rešpektovaní globálnych cieľov regionálneho vývoja, resp. štátnej regionálnej politiky.

Získanie finančnej podpory z verejných zdrojov (európskych, štátnych, alebo regionálnych) býva pri projektoch zameraných na regionálny často podmienené ich zladením s rozvojovou stratégiou príslušnej obce, mikroregiónu, či kraja. Vyžaduje to aj zákon o podpore regionálneho rozvoja č. 539/2008 Z. z.. Podľa tohto zákona majú mať obce schválený program hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Predstavitelia obcí a miest často chápu tvorbu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja iba ako ďalšiu z prekážok svojho úsilia získať podporu z verejných prostriedkov. Pritom však práve tvorba vlastného rozvojového programu za účasti všetkých záujmových skupín, ktoré v obci pôsobia, ponúka jedinečnú príležitosť, ako sa dozvedieť, čo kto v obci pripravuje. Zároveň sa môže stať zásadným impulzom na začatie dialógu a spolupráce medzi často izolovanými aktérmi miestneho rozvoja.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti.

Analyticko-strategická časť obsahuje najmä:

- súhrnnú geografickú, kultúrno-historickú a sociálno-ekonomickú charakteristiku obce a charakteristiku stavu vybavenosti a obsluhy územia obce,
- hodnotenie a analýzu hospodárskej situácie, sociálnej situácie, environmentálnej situácie a situácie v oblasti kultúry a vybavenosti a obsluhy územia obce,
- analýzu väzieb strategických dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja s územím obce,
- určenie rozvojového potenciálu a limitov rozvoja územia obce, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- stratégiu rozvoja obce, pri zohľadnení jej vnútorných špecifik, ktorá určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce,
- analýzu finančných potrieb a možností financovania programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

Programová časť obsahuje najmä:

- zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
- inštitucionálne, organizačné a finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
- systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov a časový harmonogram realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (par. 8, ods. 1 až 5 zákona č. 539/2008 Z. z.).

Analyticko - strategická rovnako tak i programová časť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce nemá priamo zakomponované povinnosti riešiť bezpečnostné otázky a v návrh i programy prevencie kriminality. Zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, ale jasne vyplýva, že obec tieto problémy má uložené riešiť. Podstatnejší je však fakt, že bezpečnosť občanov patrí k prioritám ich potrieb. Bezpečnosť ako sociálna kategória je jednou zo základných ľudských potrieb, ktorú treba stále rozvíjať, chrániť a uspokojovať. Bezpečnosť je výsledkom procesov a činností sociálnych subjektov, ktoré sú orientované na včasnú identifikáciu, zníženie, elimináciu alebo odvrátenie nebezpečenstiev alebo ohrození, ktoré majú potenciál zničiť alebo výrazne poškodiť duchovné a materiálne statky, spôsobiť výrazné škody, znemožniť alebo obmedziť ďalšiu existenciu a rozvoj jednotlivca, sociálnych skupín, štátu alebo ľudstva ako celku.

Už v roku 1942 Abraham H. Maslow predložil teóriu hovoriacu, že človek je motivovaný potrebami hierarchizovanými podľa ich priorít alebo intenzity, pričom základnou potrebou, po fyziologických potrebách, je potreba bezpečnosti.[4] Usudzoval, že základné potreby majú špeciálny psychologický a biologický status, to znamená musia byť uspokojené, lebo inak sme chorí. Napísal: „Keď chýba chlieb, pravdou je, že človek chce získať predovšetkým chlieb. Ale aké sú jeho túžby, keď má dostatok chleba, a jeho žalúdok je stále plný? Vtedy sa odrazu objavujú iné (vyššie) potreby a práve ony, a nie fyziologický hlad, prevažujú v organizme. Keď aj ony sú uspokojené, opäť sa objavujú nové (čoraz vyššie) potreby a pod. Práve na to myslíme, keď hovo-

ríme, že základné ľudské potreby sú organizované v hierarchii relatívnej prevahy“.

Keď sú fyziologické potreby relatívne dobre uspokojené, objavuje sa nová sústava potrieb, ktoré možno vo všeobecnosti pomenovať ako potreby bezpečnosti (stability, závislosti, opatery, oslobodenia sa od strachu, ľaku a chaosu, potreba štruktúry, poriadku, práva, ohraničenia, opory v opatrovateľovi a pod.). Potreby bezpečnosti sa môžu stať jedinými činiteľmi ovplyvňujúcimi správanie sa človeka, zapájajúc do toho všetky jeho zručnosti, schopnosti a možnosti. Človek, ktorý sa necíti byť bezpečný, celé svoje konanie orientuje na dosiahnutie svojej bezpečnosti.

Obr. č.1 Pyramída ľudských potrieb

Ľudia chcú žiť v takých podmienkach, v ktorých nehrozí nebezpečenstvo ich životu a majetku. Táto potreba má subjektívny charakter, pretože všetci ľudia, bez rozdielu ich fyzickej zdatnosti, veľkosti bohatstva a majetku, sú zraniteľní. Potreba bezpečnosti sa realizuje ako na individuálnej, tak i na skupinovej (celospoločenskej) úrovni. Treba však zdôrazniť, že na rozdiel od iných ľudských potrieb potreba bezpečnosti sa nedá celkom uspokojiť. Proces zaistovania bezpečnosti je trvalý a cyklický, nikdy sa nekončiaci proces, pretože sa vyvíja prostredie, objavujú sa nové ohrozenia a nebezpečenstvá, na ktoré musí sociálny objekt reagovať.

Z tohto stručného popisu významu bezpečnosti pre ochranu občanov a ich majetku v obci vyplýva potreba sa tejto problematike v súčasných spoločenských podmienkach venovať a zodpovedajúco ju premietnuť i do tvorby interných normatívnych aktov ako je napr. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Z tohto pohľadu môže mať do-

kument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce nasledovný obsah:

1. Úvod
2. Základné údaje
 - 2.1 História
 - 2.2 Historické medzníky vývoja obce
 - 2.3 Charakteristika obce
 - 2.4 Insignie obce.
3. Prírodné podmienky
 - 3.1 Vymedzenie územia obce, poloha obce
 - 3.2 Fyzickogeografické charakteristiky územia obce
 - 3.2.1 Podnebie a vodstvo
 - 3.2.2 Pôdne pomery a reliéf
 - 3.2.3 Fauna a flóra
 - 3.3 Ochrana životného prostredia
4. Infraštruktúra
 - 4.1 Technická infraštruktúra
 - 4.1.1 Rozvod vody a kanalizácie
 - 4.1.2 Elektrifikácia a osvetlenie
 - 4.1.3 Plynofikácia a rozvod tepla
 - 4.1.4 Zber a likvidácia komunálneho odpadu
 - 4.1.5 Pošta a telekomunikácie
 - 4.1.6 Dopravná infraštruktúra
 - 4.1.7 Internet
 - 4.2 Sociálna infraštruktúra obce
 - 4.2.1 Štruktúra obyvateľstva
 - 4.2.2 Bytová štruktúra
 - 4.2.3 Školstvo
 - 4.2.4 Zdravotníctvo
 - 4.2.5 Sociálne služby
 - 4.2.6 Kultúra a šport
 - 4.2.7 Pôsobenie záujmových organizácií
5. Hospodárstvo v obci
 - 5.1 Majetok obce
 - 5.2 Podnikateľské subjekty v obci
 - 5.3 Hospodárenie obce
6. Bezpečnosť v obci
 - 6.1 Bezpečnostná politika obce
 - 6.2 Vnútoraná bezpečnosť obce
 - 6.3 Ochrana osôb a majetku v obci
 - 6.3 Bezpečnostné projekty v obci
 - 6.4 Prevencia kriminality a inej protispoločenskej činnosti v obci
7. Cestovný ruch a možnosti jeho rozvoja v obci
 - 7.1 Kultúrne pamiatky v obci
 - 7.2 Turistické atrakcie obce
 - 7.3 Turistické atrakcie a kultúrne pamiatky regiónu
 - 7.4 Ubytovacie a stravovacie zariadenia
 - 7.5 Región obce ako súčasť regiónu kraja
 - 7.6 Oblasť rozvoja cestovného ruchu
8. Vízia a stratégia rozvoja obce
 - 8.1 SWOT analýza obce

- 8.2 Oblasť infraštruktúry a životného prostredia
- 8.3 Ľudské zdroje
- 8.4 Cestovný ruch
- 8.5 Podnikanie
- 8.6 Bezpečnosť

9. Záver

10. Prílohy

Napríklad: Výsledky prieskumu verejnej mienky.

V programe sú teda zakomponované otázky bezpečnosti a preventívne aktivity.

Aktualizácia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce sa vypracúva podľa potreby. Samotný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo. Schválenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie finančného príspevku zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov.

ZÁVER

Medzinárodné vedecké konferencie na témy: „Aktuálne problémy kriminalistickej prognostiky“ pod gesciou Akadémie Policajného zboru v Bratislave a „Prevencia kriminality na miestnej a regionálnej úrovni“ pod gesciou Fakulty špeciálneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline, ktoré sa uskutočnili v závere roka 2009 dali potrebný impulz na aktívne riešenie prevencie kriminality na miestnej úrovni. V závere obidvo konferencie prijali konkrétne odporúčanie pre ďalší vedecký výskum v tejto oblasti. Bol vytvorený predpoklad, aby i vedecko pedagogický zbor Katedry bezpečnostného manažmentu vstúpil do tohto procesu a uvedený problém riešil ako v teoretickej, tak i v praktickej rovine. Vypracovaním vedeckej úlohy „Východiská pre tvorbu priamych situačných preventívnych stratégií na miestnej a regionálnej úrovni“, ktorého výsledkom bolo vypracovanie učebnice „Prevencia kriminality a inej protispoločenskej činnosti“ ako aj záverečnej správy formou vedeckej štúdie „Prevencia kriminality na miestnej úrovni“ sa tento zámer naplnil a tvorí to pevný základ pre riešenie bezpečnostnej politiky orgánmi samosprávy na regionálnej a miestnej úrovni.

LITERATÚRA

- [1] Bezpečnostná stratégia SR, Bratislava 2005.
- [2] BUBELÍNI, J. a kol. Prevencia kriminality a inej protispoločenskej činnosti na miestnej úrovni. 1 vyd. Trnava: Vydavateľstvo Gabriela Gajdošová Policajný inštitút AFG, 2000. 449 s. ISBN 80-968075-1-X.
- [3] DWORZECKI, J.: Internal security problems community policing strategy and its activities in police in Republic of Poland. In: Zborník príspevkov z medzinárodného seminára Prevencia kriminality na miestnej a regionálnej úrovni k vedeckej úlohe „Východiská pre tvorbu priamych situačných preventívnych stratégií na miestnej a regionálnej úrovni“ (projekt VEGA 46 1/0619/08), Žilina: Žilinská univerzita, 2009. ISBN 978-80-554-0153-9.
- [4] HOFREITER, L.: Bezpečnosť, bezpečnostné riziká a ohrozenia. EDISA, ŽU Žilina, 2004. ISBN 80-8070-181-4.
- [5] GAŠPIERIK, L. Kriminológia. 1 vyd. Žilina: ŠEVT, a.s. 2003. 114 s. ISBN 80-8070-189-X.
- [6] GAŠPIERIK, L.: Prevencia kriminality a inej protispoločenskej činnosti. Učebnica FŠI ŽU v Žiline. Multiprint, s. r. o. Košice, ISBN 978-80-970410-0-7. Žilina 2010.
- [7] GAŠPIERIK, L. – MULLEROVÁ, J.: Význam prevencie pri ochrane a obrane kritickéj infraštruktúry. Univerzita Tomáša Baťu v Zlíne. Medzinárodná bezpečnostná konferencia „Perspektívy bezpečnostné technológie ochrany majetku“. ISBN 978-80-7318-699-9. Brno 2008.
- [8] KORZENIOWSKI, L.: Zborník príspevkov z medzinárodného seminára Prevencia kriminality na miestnej a regionálnej úrovni k vedeckej úlohe „Východiská pre tvorbu priamych situačných preventívnych stratégií na miestnej a regionálnej úrovni“. Pociť bezpečia v lokálnych spoločenstvách a kriminalistická prevencia (projekt VEGA 46 1/0619/08), Žilina: Žilinská univerzita, 2009. ISBN 978-80-554-0153-9.
- [9] LOVEČEK, T.: In: Zborník príspevkov z medzinárodného seminára Prevencia kriminality na miestnej a regionálnej úrovni k vedeckej úlohe „Východiská pre tvorbu priamych situačných preventívnych stratégií na miestnej a regionálnej úrovni“. Bezpečnostná politika informačných systémov vedomostnej spoločnosti (projekt VEGA 46 1/0619/08), Žilina: Žilinská univerzita, 2009. ISBN 978-80-554-0153-9.
- [10] MACH, V.: In: Zborník príspevkov z medzinárodného seminára Prevencia kriminality na miestnej a regionálnej úrovni k vedeckej úlohe „Východiská pre tvorbu priamych situačných preventívnych stratégií na miestnej a regionálnej úrovni“ (projekt VEGA 46 1/0619/08), Žilina: Žilinská univerzita, 2009. ISBN 978-80-554-0153-9.
- [11] PECKOVÁ, I.: Prevencia kriminality na miestnej a regionálnej úrovni. Dizertačná práca. FŠI ŽU. Žilina 2009.
- [12] PORADA, V. a kol. Kriminalistika. Brno: CERM, 2001. ISBN 80-7204-194-0.
- [13] REITŠPIS, J. a kol. Riadenie bezpečnostných rizík. Žilina: FŠI ŽU, Edis, 2003. 113 s. ISBN 80-8070-113-X.
- [14] Trestný zákon č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- [15] Trestný poriadok š. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- [16] VELAS, A., VYDRÍKOVÁ, D.: In: Zborník príspevkov z medzinárodného seminára Prevencia kriminality na miestnej a regionálnej úrovni k vedeckej úlohe „Východiská pre tvorbu priamych situačných preventívnych stratégií na miestnej a regionálnej úrovni“ (projekt VEGA 46 1/0619/08), Žilina: Žilinská univerzita, 2009. ISBN 978-80-554-0153-9.
- [17] Zákon 583/2008 Z. z. o prevencii kriminality a inej protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- [18] Zákon č. 575 Z. z. o organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.
- [19] Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
- [20] Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.